

Veritien tekeminen hemodialyysihoitoa varten

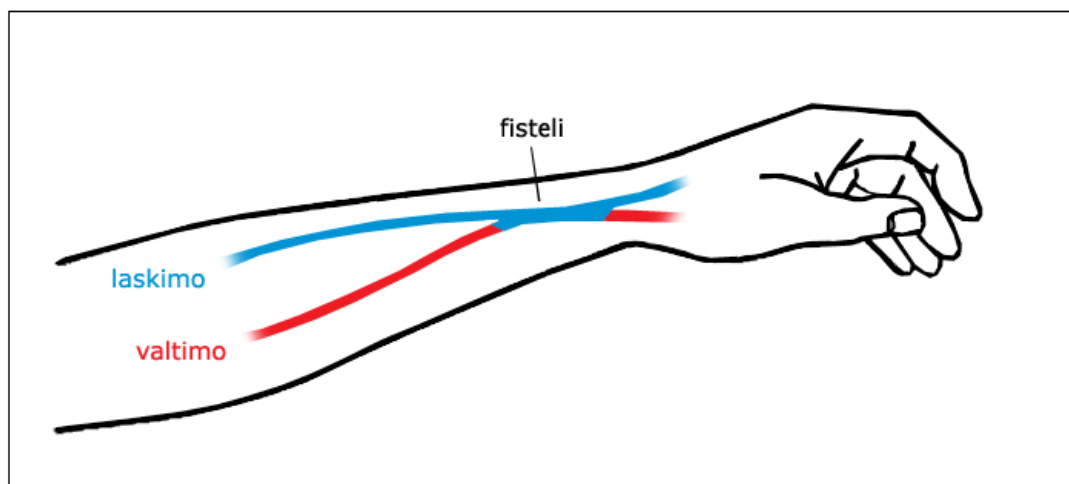
Verisuonileikkaus eli veritie (AV-fisteli) tehdään hemodialyysihoitoa varten toiseen, yleensä ei-hallitsevaan käteen.

Miten veritie tehdään

Toimenpidettä varten saatte kutsun päiväkirurgiseen toimenpiteeseen leikkauspäivän aamuna. Leikkauksen tekee verisuonikirurgi paikallispuudutuksessa tai nukutuksessa.

Leikkauksessa ranteen tai kyynärtaipeen alueen laskimo- ja valtimosuoni yhdistetään, jolloin valtimoverta virtaa yhdyskäytävästä laskimosuoniin ja käden pintalaskimot laajenevat. Veritie voidaan tarvittaessa tehdä keinosuonesta.

Leikkauksen jälkeen munuaislääkäri arvioi, milloin veritietä voidaan käyttää hemodialyysihoidossa.

Ennen leikkausta

Tulevasta fistelikädestä ei saa ottaa verenpainetta, verikokeita tai kanyloida enää verisuonikirurgin leikkauksarvion jälkeen. Verensokerin sormenpästä voi ottaa.

Jos sinulla on käytössä verenkierto- tai verenohennuslääkitys, etkä ole saanut ohjeita lääkityksen järjestämiseksi ennen toimenpidettä, ole yhteydessä munuais- tai kirurgian poliklinikkaan tai dialyysiyksikköön (jos olette jo dialyysihoidossa).

Leikkauksen jälkeen kotona

Pidä haava puhtaana ja kuivana 1 vuorokauden ajan toimenpiteestä. Tämän jälkeen sidoksen saa poistaa ja haavan saa kastella. Saunaan saa mennä ompeleiden poiston jälkeisenä päivänä.

Leikkauksen jälkeen kädessä voi aluksi esiintyä särkyä, turvotusta ja peukalon jäykkyyttä. Kipulääkkeenä voitte käyttää parasetamolia (Panadol, Para-tabs, Paramax jne.) Turvotuksen estämiseksi ja vähentämiseksi pitäkää kättä koholla öisin esimerkiksi tyynyn avulla. Turvotus ja

jäykkyys vähenevät, kun käytätte kättä päivittäisissä askareissa. Ompeleet voitte poistattaa terveyskeskuksessa 7–10 vrk:n kuluttua, ellette saa muuta ohjetta.

Harjoituttakaa kättä, jotta veritiestä tulisi mahdollisimman hyvin toimiva. Harjoitukset voitte aloittaa 1 vk leikkauksesta: riiputtakaa käsivartta sivulla ja puristelkaa esimerkiksi lankakerää tai kumipalloa muutaman kerran päivässä.

Ottakaa yhteyttä sairaalaan, jos

- Haava alkaa vuotaa. Haavaa ei saa painaa, vaan käsi nostetaan kohoasentoon. Haavalle laitetaan kylmäpakkaus ja lisätään siteitä.
- Haavassa on tulehduksen oireita: kuumotus, punoitus, turvotus tai särky.
- Käteen ilmaantuu yllättäen pullistuma.
- Normaalisti ranteesta tuntuva sirinä loppuu.
- Sormet muuttuvat viileiksi tai niihin tulee turvotusta.

Tärkeitä asioita

- Vältä kää puristusta fistelin alueella kuten kelloa, rannerengasta, kiristävää sidosta, tiukkaa resoria tai kauppakassin kantamista käsivarrella.
- Verikokeita tai verenpainetta ei saa ottaa leikatusta kädestä.
- Vältä kää kuormittamasta liikaa fistelikättä – esim. kauppakassin kantaminen.

Munuaispoliklinikka: 014 269 3675 klo 8–14

Toimenpiteeseen liittyen: 014 269 5205 klo 9–11 ja 13–14

Operatiivinen osasto: 014 269 1115

Dialyysiyksikkö: 014 269 1711